

Bemærkninger til forslaget

Der er mange grunde til at forkaste den hidtil førte energipolitik.

– Man planlægger et stærkt centraliseret energisystem uden brugerindflydelse og uden forsynings-sikkerhed for den enkelte.

– Man planlægger et energisystem, der medfører et kolossalt varmespild (især fra elværker) og en uacceptabelt høj forurening.

– Man udskyder beslutningen om a-kraft, men man skrindlægger den ikke.

– Man planlægger, at vedvarende energikilder ved år 2000 kun skal dække 4,5 pct. af energiforbruget – og kalder det endda en »særlig indsats«.

En ordentlig energipolitik bør opstille det mål at gøre Danmark selvforsynende med vedvarende energi i samarbejde med nabolandene i løbet af ca. 50 år (jfr. *Nordiskt Energisamarbete, möjligheter och begränsningar i ett långsiktigt perspektiv*, København, Lund, Oslo 1981). For at nå dette mål kræves allerede nu en stor indsats. Til gengæld vil man allerede på kort sigt opnå mindre forurening, større forsynings-sikkerhed og mere demokratisk indflydelse. På langt sigt er en sådan energipolitik nødvendig, fordi de fossile brændsler såvel som uran er begrænsede ressourcer, og fordi den force-rede afbrænding af kulbrinter truer klodens klima-system, mens a-kraft som bekendt har andre, lige så uhyggelige virkninger.

Hovedmålet med regeringens energipolitik synes at være at slippe billigst muligt fra et stadigt voksende energiforbrug uden at træde A. P. Møller og DUC over tærne, uden at gøre sig afhængig af én leverandør, men også uden at anfægte de kapitalistiske mekanismer, de multinationale selskaber, de stærke elværksinteresser, byggebranchen, ejerne af udlejningsbyggeriet, producenterne af energiudstyr osv.

Men der findes ingen teknokratiske kompromis-løsninger, der kan tilgodese alle disse interesser og samtidig sikre en virkelig flerstrengt energiforsyning, rimelige varmeregninger, ansvarligt ressourceforbrug og forhindring af, at a-kraft bliver »nødvendig«.

I stedet bliver resultatet en til tider grotesk perspektivløshed.

– Som når regeringen regner med, at en stor del af elværkernes varmespild (faktisk størstedelen) skal fortsætte langt ind i det næste århundrede, kun begrænset ved nogle ikke imponerende udvidelser af kraftvarmeproduktionen.

– Eller når elværkernes omlægning til kulfyring roses som fremskridt, skønt det indebærer, at der iflg. EP 81 skal sendes 1 mill. tons partikler, 10 mill. tons svovldioxid, 6 mill. tons kvælstofoxider og 28 mill. tons flyveaske op i luften de næste 20 år for at dække danskernes strømforbrug – alt mens energiplanen opererer med fortsat brug af elvarme, ja, endda kalder eldrevne varmepumper for »vedvarende energi«.

– Eller når energispareforanstaltninger skal begrænses i kraftvarmeområderne, fordi kraftvarme er »billig«.

– Eller når vedvarende energi søges begrænset til de områder, der ikke får fjernvarme eller naturgas, for ikke at påvirke D.O.N.G. A/S' eller kraftvarmeprojekternes rentabilitet.

Kort sagt: kræmmermentalitet går forud for ressourcebevidsthed.

(For fuldstændighedens skyld skal det nævnes, at regeringens planlæggere i deres uudgrundelige visdom ikke alene har medregnet eldrevne varmepumper, men også affaldsforbrænding til den vedvarende energi (EP 81, side 166)! Affald er naturligvis det stik modsatte: energikrævende spildprodukter, hvoraf det meste endda er unødvendigt ressource-spild (emballage, engangsprodukter, uholdbare produkter m.v.)).

Den mest energiøkonomiske form for energiforsyning er decentralt integrerede kraftvarmesystemer, der i et begrænset lokalområde effektivt udnytter mange forskellige energikilder (sol, vind, biomasse, spildenergi, naturgas osv.) i en samtidig produktion af el til nettet og varme til fjernvarmesystemer med lav fremløbstemperatur – kombineret med passende isolering og andre energibesparelser i boliger og virksomheder. Det er samtidig den slags anlæg, der både giver størst forsynings-